

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hora 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hora 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos postit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitlár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak pabotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, december 2.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezéreink: Pusztuló szőlőhegyek.
A képviselőház ülése.
Az aradi tanítók gyűlése.
A miniszterelnök a válságról.
Előkészületek a városatyán választásokra.
Párhaj-botrány egy kaszárnában.
Tornászok versenye.
Akasztás Kolozsvárott.
A vitás fogorvosi jog.
Letartóztatott huszározmesterek.
Egy aradi festő öngyilkossági híre.
Földművelésügyi palota Aradon.
A népkönyha megnyitása.
Fegyháza ítélt festő.
Az elhibázott lövés.
Társaság: A tizenhat éves leány. Irta: Peterdi S.
Regény-Csarnok: A róma-párisi expressze-
mat. Fordította: Ritt Gyula.

Pusztuló szőlőhegyek.

Arad, december 1.

Odakünn a hegyeket megeste már a hó, leperregnek a dércsipe, sárga levelek a szőlőtőkéről, pihen a termő föld, gyűjti erejét a jövő esztendőre. Gyűjtse is, mert az idén a venyige vajmi soványan elégitette ki a gazdák várakozását. Ez azonban hagyján, mert egy rossz esztendőt felválthatja a jó s megvigasztalja, bőségesen kárpótolja a gazdát. Sokkal komolyabb jelenség azonban a szőlősgazdaságban, hogy a leszüretelt bor tulnyomóan nagy része a pincében hallgat. Ez bizony nagyon aggasztó dolog; s elég szomorú, hogy a gazdák a múlt vesztesége, kára után nem nézhetnek gondtalanul a jövőbe s a szőlőhegyek hét sovány esztendeje

után nem következik számukra a hét bő esztendő.

S nemcsak Arad-hegyalján tapasztaljuk ezt az elszomorító jelenséget. Általános ez a helyzete egész Magyarország bortermelésének. S ha kérdezzük mi az oka ennek a bajnak, — tekintetünk arra az országra téved, ahol a dal szerint a citrom virul; de úgy látszik, hogy a citromon kívül ugyancsak virul a szőlő is. Az olasz bor oceanja árad Magyarországra, s ebben az oceanban fuldokolnak szegény gazdáink. Az olcsó olasz bor hatalmas versenytársa a mi saját hegyeink termésének; tömegével elfoglalja a piacot és olcsóságával leszorítja az árakat. Gondoljunk csak meg, hogy az olasz bort, a fogyasztási adó beszámításával hektoliterként 12 forintjával vesztegetik, míg a magyar borokat fogyasztási adó nélkül is átlag 20 koronával adják. Ehhez járul még a 16 korona 64 fillér fogyasztási adó. Képzhetjük, hogy ilyen különbség mellett az olasz bor mily vonzerővel bír a vevőre! Le is ment a bornak ára rohamosan, úgy, hogy Aradon még tavaly 40 koronáért is kelt a bor, ma már 24—26 korona az átlagos ár. Ilyen ár mellett pedig még a jó termés se lendítheti föl a gazda helyzetét; mert mi haszna van teli a pincéje, ha üres marad a zsebe?

S míg idehaza szorongat az idegen — idegenben nem tudunk piacot szerezni, mert a magyar bor hitelét a borpanamisták úgy megrontották, hogy évek fáradságos munkájába fog kerülni, amíg

borunk elvesztett jó hírét visszaszerez-zük, s elvesztett vevőinket újra visszacsalogatjuk. S mindez nem tulzás, mindez nem rémlátás, hanem a rideg valóság konstatálása. Hiszen még a Hegyaljáról is, ahol a magyar föld nektárja, a világ legjobb bora terem, még onnan is való-ságos vészkiáltás hangzik. Ott is csupa siralom minden gazda, hogy nem tudja a borát eladni!

Ugy bizony, szegény magyar szőlős-gazdák! Hiába ültették be rengeteg munkával, rengeteg költséggel az elpusztult szőlőteket: beleült abba az új fillokszera. Új fillokszera eszi meg előleket a hasznot, a jövedelmet, s az új fillokszera pedig a nagyhatalmi örület, amely Bé-cset elfogta. Monarchiánk okvetlen részt akar venni az európai koncertben; egyenlő rangu tényező akar lenni a nármás szövetség többi államaival. Ezért fegyverkezünk nyakra-főre, ezért készek a katonai körök inségbe dönteni az adózókat, csak-hogy a hadügyi követelésekre teljék. S ezért kellett feláldozni a magyar szőlős gazdák érdekeit is — Olaszország kedvéért, mert Olaszország azt követelte monarchiánktól, hogy borát a mi nyekunkra küldhesse; a mi piacainkon értékesíthesse. Persze, a magyar szőlős gazda Goluchovszky urnak Hehuba! Goluchovszky ur a magyar szőlők új fillokszerája, — olyan fillokszera, ami még az amerikai vesszőt is elpusztítja!

Azonban az új fillokszera ellen megvédelmezni a bortermelő gazdákat: ez a magyar kormány első kötelessége. Ugy-

T A R C A

A tizenhat éves leány.

Irta: Peterdi Sándor.

Monori Lajos meglegedetten dörzsölte kezét, füttyörészve járt-kelt a szobában; néha-néha odakacsintott az íróasztalra, ahol egy rózsaszínű levélke feküdt, mint rózsaszirm, melyet talán a pajkos szellő dobott oda.

— Végre! — sóhajtott a miniszteri tanácsos úr, és ismét méregetni kezdte a szobát.

Ahogy a nagy, aranyozott tükör mellett elment, mosolyogva bicentett a fejével. Üdvözölte reá tekintő énjét. Néha meg is ált és kedvteléssel nézegette magát a ragyogó, sima üvegben. Jól festett. Elegáns a termete, választékos öltözködése... azután meg milyen ruganyosan lépked még...

Sétájában néha megállt, gondolkozott egy kicsit. Valószínűleg az időbeosztást csinálta meg. Hamar megállapodott.

— Helyes! — mondá és kezdte ruháját, nyakkendőjét rendbe szedni. Jut idő mindenre, Pompás dolog is az, ha az ember szabad.

Monori Lajos teljesen független ember volt. Ezelőtt egy évvel az ügyosztály vezetője valami bolodot irt egy felérjesztésben, Monori olvasatlanul aláírta az ügyiratot, mely a minisz-

ter elé került, ki nagyon megharagudott s meg-szégényítő baklövésért és a tanácsos urat nyugdíjba küldötte negyvenhat esztendőskorában. Monori nem sokat törődött vele. Szép vagyona volt, tekintélyes nyugdíja, élhette világát.

A miniszteri tanácsos felesége ezelőtt három évvel halt meg, egyetlen leányt hagyva hátra. Monori meggyászolta feleségét, azután egy társalkodónót vett leánya mellé és azzal ismét felkereste a vidám társaságokat, ahol azelőtt mindig megfordult.

A tovareppenő évekkkel nem törődött, azt hitte, azok sem törődnek vele...

A nőket szerette, a galans kalandokat is. Íróasztala tele volt fényképekkel; egymás mellett nagyon szépeu megértek az igénytelen varróleányka, a kezdő színésznő és az érettebb kacór nagyvilági hölgy.

— Itt az örök ifjuság titka, — szokta volt mondani barátainak, ha azok felkeresték.

— Az ördögöt! — sóhajtott egyik-másik — ez a kora vénség titka.

Mely beszédre a miniszteri tanácsos ur sajnálkozva nézett a köhécselőre.

O nem érzett semmit a vénségből.

Éppen elkészült öltözködésével, amikor belépett leánya társalkodónője.

— No mi az, Wernerné asszonyom? — kérdé jókedvűen. Hohó, csak nincs valami baj, hogy olyan komoly arcot vág?

— De bizony baj van, uram.

— Csak nem Flórikával történt valami?

— De igen...

— Beteg?

— Nem, de mégis baj van. Ma délelőtt, mikor még méltóságos uram aludt... hogy is mondjam... no igen... hát igen... akkor csengettek az ajtón. Én épen az előszobában voltam, ajtót nyitottam és egy szolgáló, egy tisztizolga lépett be. Kit keres? — szólta rá én.

— Maga a szobaleány? — kérdezte ő és aztán rám pislogva bamba szemével egy levélkét nyomott a kezembe.

— Gratulálok, Wernerné asszonyom, — nevetett a miniszteri tanácsos.

— Oh, uram, ne nevesen... A levélke után egy forintot csusztatott a markomba és azt sugta: Flóriska kisasszonynak.

— Micsoda? — pattant fel a miniszteri tanácsos. — Csak nem?

— De igen...

— És mit csinált ön a levéllel? — kérdé türelmetlenül a tanácsos ur.

— Elvettem a katonától, azután becsaptam orra előtt az ajtót... Itt a levél...

Monori elkapta a társalkodónótól a levelet, felbontotta, elolvasta. Közbe-közbe hümmögött és szigorú tekintet vetett Wernerné asszonyra.

— Hallatlan! rettenetes! ilyen fityfity és már is...

referálni, de a király betegsége miatt nem lehetett alkalom rá. Szécsényi miniszter már napok előtt jelentette a királynak, hogy ideérkezem. Hála Istennek *és felségét a legjobb egészségben találtam.* Jelentést tettem neki az összes folyó ügyekről, továbbá egyéb nagyon fontos ügyek voltak szőnyegen, igazán fontos események; *gondoljon a legújabb németországi eseményekre.* Ezzel mindent megmondtam.

A miniszterelnök nyilatkozatának utolsó részére vonatkozik, a mit Bécsből táviratoznak ezzel kapcsolatban.

A németországi események a legnagyobb figyelmet keltik Ausztria-Magyarország összes mértékadó köreiből. *Bizonyosnak látszik, hogy Németországban a vámtarifát a közel jövőben létrejön, a minek nagy visszahatása lesz az osztrák-magyar viszonyokra.*

Bécsben biztosra veszik, hogy a németországi események nyomása alatt létre fog jönni az osztrák-magyar kiegyezés. Elvannak készülve arra, hogy a német kormány felmondja a monarchiával szemben a kereskedelmi szerződést.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Harag, vigjáték; Bajazzók, opera. (Páratlan bérlet.)
Szerda: Délután: Himfy dalai, vigjáték. Este: Harag, vigjáték; Bajazzók, opera. (Páros bérlet.)
Csütörtök: A halálos csönd, dráma. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Casanova, operette. (Páros bérlet.)
Szombat: Figaro házassága, vigjáték. (Páratlan bérlet.)

A vasárnapi hangverseny.

Arad, december 1.

A Grünfeld-Bürger vonós-négyes és Szoyer Ilonka együttvéve (s bizony ez nem keveset jelent) nem volt elég arra, hogy az utóbbi időben megfakult érdeklődésű aradi közönséget a hangversenyterembe vonzza. A Fehér Kereszt nagyterme a szezon második hangversenye alkalmával sem telt meg annyira, mint az ott kínálkozó élvezet megérdemelte volna. Akik azonban elmentek, melegséggel, lelkesedéssel fogadták a hangverseny minden részletét.

A Grünfeld-Soproni Berkovits-Bürger vonós négyese egyik kiválósága zenei életünknek, s ezt beigazolta a társaság a tegnapi hangversenyen is. Bámulatlan harmóniába olvadt össze a négy művész játéka, a legtöbbször gyönyörűséget szerezve mindenkinek.

Beethoven négyese volt a bevezető, ékesen szóló elöljáró volt a maga finom volta mellett is imponáló erejével. Egészen más, könnyed, színes hangulatot keltett a második szám.

Változatot hozott a vonós zeneszámok sorrendjébe Bürger megragadó cselló játéka. Schumann ábrándját és Moskovszky tarantelláját játszotta el az ő tökéletes művészetével, az előbbiben a lágy, érzelmes hangulatok, az utóbbiban a lüktető erő kapta meg a közönséget.

A hangverseny tetemes részét Szoyer Ilonka énekszámait tették ki. A művésznőt, kit a múlt évben olyan őszinte szívekkel ünnepeltek az aradi színházban, most zajos óvációval köszöntötték, mikor a pódiumon megjelent. Ezüstös hangja, az ő nagyszerű énektudása és elbájoló egyénisége teljes győzelmet arattak a hangversenyteremben is.

Énekszámait után zengett a taps s — nem szablon, ha azt mondjuk — nem akart vége szakadni. Az ő specialitását a staccato-polkát is volt alkalmunk hallani bravuros előadásában

* **A színházi előadások kezdete.** A színházi bizottság határozata folytán *mától kezdve* az előadások fél nyolc órakor kezdődnek. A bérlők és a színházba járó közönség szívesen veszik ezt az újítást, a mely tényleg a közönség kényelmére szolgál.

* **Ivánfy Jenő vendégjátéka.** A nyári szezon vége felé mutatkozott be az aradi közönségnek Shylock szerepében Ivánfy Jenő, ki most ismét ezt az erős, mondhatnám erőszakos hatású alakot keltette életre. Mai alakításában benn volt Ivánfynek minden művészete és sajátossága, mely utóbbit különböző felfogással erénynek és hibának is lehet betudni. Ennél a robusztus szerepnél inkább erényszámba megy ez az Ivánfy-zsáner, mely azért mindenestre nagyon megbecsülendő, hogy tartózkodni igyekezik az utánzatoktól. A művésznak nagy ereje és sok tüze van az ilyen szerepekhez, de néhol, mint a negyedik felvonásban is, a heve túlteng és mögötte marad ennek a kivételi erő. A drámai előadások alkalmával megszokott kisszámú közönség nagy elismeréssel fogadta minden jelenetét. (L—y).

* **Ifjusági előadások.** Zilahy igazgatónak egyik dicséretes ambíciója, hogy a színház legyen segítője az ifjak lelki és szellemi művelődését gondozó iskolának. Ez a célja az ifjusági előadásnak, mely szerdán délután fél háromra van kitűzve, és mely alkalommal Himfy dalai, e postikus és bájos vigjáték kerül színre. Az előadás előtt Jancsics Ferenc állami főreáliskolai tanár fog értekezni Kisfaludyról és a Himfydalokról.

* **Változások a vidéki színházaknál.** A pozsonyi színház igazgatását az állam hat évre Szendrey Mihályra bízta. De az első év leteltével felmondja az egyezséget. Ha megfelelő igazgatót nem talál, a belügyminiszterium a pozsonyi színházat állami kezelésbe veszi. A miskolci színház is új igazgatót kap esztendőre, mert Szalkai Lajos színházigazgató engedélyét a belügyminiszterium virágvasárnapról nem újítja meg. Pályázatot irnak ki továbbá a kecskeméti, szatmári, zombori, szabadkai székesfehérvári színházakra s nem lehetetlen, hogy Kemény János sem marad egy évnél tovább Kasán. A temesvári színházban is változás áll be, ha a budai állandó színház felépült. Ebben az esetben az állam a temesvári színházat rendkívüli segítséggel fogja támogatni.

* **Balla Kálmán győri színházigazgató** a következő nyilatkozat közzétételére kérte fel lapunkat: Tisztelt Szerkesztő Ur! B. lapjának f. hó 26-iki számában megjelent közleményre vonatkozólag kegyeskedjek helyreigazítás képen közölni, hogy: igaz ugyan, hogy a győri színházkerülettől visszalépek, de nem a színházigazgatóstól, annál kevésbé, mert előnyösebb kilátásaim vannak. Tisztelettel stb. Balla Kálmán igazgató.

* **Odry Lehel hangversenye.** Odry Lehel, a m. kir. Opraház nyugalmazott énekes vasárnap, e hó 7-én, délután öt órakor a Fehér Kereszt szálló nagytermében hangversenyt rendez. Az érdekes, sok zenei élvezetet ígérő hangversenyen Zilahy Gyula, az aradi Nemzeti Színház igazgatója és Orbán Árpád karnagy, Parlagi Kornélia, Szabó Irma, az aradi színház tagjai is közreműködnek. A hangversenynek műsora a következő:

La vie (Az élet) id. Coquelin kedvenc monológja. Előadja Zilahy Gyula.

Bemutató a „Mese” című melodráma dalaiból. A Hyperboreok imája. A viszontlátás dala. Eneki Parlagi Kornélia. A hervadhatlan virág románc „Te vagy a legrészebb lány”. Eneki Odry Lehel.

A rósa és a méh költemény Arany Jánostól szavalja Szabó Irma.

Az iná király dala a Lotus virághoz. Eneki Odry Lehel.

A celli bucsu, költemény Endrédi Sándortól. Szavalja Szabó Irma.

Van díszes koronám, királyi trónusom. Eneki Odry Lehel.

A dalokat zongorán kíséri Orbán Árpád karnagy. Jegyek előre válthatók Révész Nándor papírkereskedő urnál.

* **Fedák Sári a páholyban.** Fedák Sári most vidéki vendégházában Pécsre került. A kö-

zönségnek nagyon tetszett a nagybíró szubrett játéka, ugyannyira, hogy a függöny legördülte után még soká tapsoltak neki. Fedák Sári, mivel a függöny elé kijönni már megszokott dolog, a nézőtérre vezető vasajton át az 1. sz. páholyba futott és kifestettem, pirosított ajakkal hajlongott a közönségnek. Ilyen ötlete is csak Fedák Sárinak lehet, — jegyzi meg pécsi lap társunk, a mely úgy látszik nagyon örül a pécsi színház illető művészi megújításának.

Előkészületek

a városatyá választásokra.

(A szabadalvúpart értekezlete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 1.

E hó 14-én, a mint ismeretes, három városatyát választanak a város két kerületében, egyet az első kerületben, Böhm Adolf lemondása folytán, és kettőt a negyedikben, a hol Nikolits Péter és Dobró József elhunytá következtében üresedett meg két hely.

A három hely betöltése ügyében az arad városi szabadalvú part végrehajtó-bizottsága ma délután a Millennium-sörcearnok külön termében, Tagányi István elnöklésével értekezletet tartott. A végrehajtó-bizottság a jelölésekre nézve nem határozott, csupán általánosságban hozott megállapodásokat a választásokra nézve.

Tagányi István elnök a gyűlést megnyitva, ismertette annak tárgyát, a mire Tedeschi Viktor emelt szót. A végrehajtó-bizottság — ugymond — rendszerint nem szokott jelölni, hanem ezt a kerületi bizottságokra hagyja. Azt ajánlja, hogy ettől az uzustól ne térjenek el, miután a gyakorlat megmutatta, hogy ez a szokás jó. Azt ajánlja, hogy a kerületi bizottságok működésének vezetésével az eddigi kerületi elnököket bízzák meg, azaz: az első kerületben Steinhardt Mór dr.-t, a negyedikben Walder Gyulát. (Helyeslés).

A jelenlevő Steinhardt Mór dr. kijelentette, hogy a kerületi elnökséget továbbra is szívesen elfogadja. Walder Gyulát írásban értesítik a part határozatáról.

Boros Vida megjegyzi, hogy a kerületek szűkebb bizottságai sok esetben se eléggé nyilvánosan, se pedig a választók nagy többségének hozzájárulásával nem határoznak. Megesett, hogy afféle konventikulumok támadtak, a melynek jelölései a többségnek nem tetszetek. Kijelenti, hogy általánosságban szól, megjegyzései nem vonatkoznak konkrét esetekre, és eleve is tiltakozik, hogy ilyesmit értsenek belőle. Mindazonáltal szükségesnek tartaná, ha a kerületi elnökök utasítatnának, hogy a kerületi bizottságba vonjanak be minden választót, a kik a jelölés iránt érdeklődnek és numerus clausust a bizottság alakításánál ne csináljanak.

Halmi Andor nézete szerint a kerületi bizottság határozatait a végrehajtó-bizottságnak kellene beterjeszteni.

— Sohase szoktuk ezt tenni! Nincs is arra idő! — szölköz közbe.

Tedeschi Viktor ellenzi ezt, mert nem lehet kellemes a kerületi bizottságokra, ha eljárásuk cenzura alá kerül.

Steinhardt Mór dr. Boros Vida megjegyzésére reflektál és olyatén módon véli a kérdést megoldhatónak, ha minden kerületi elnök és alelnök az összes kerületi bizottságoknak legyen tagja, még ha nincs is abban a kerületben választói joga.

Fényes Dezső úgy véli, hogy most nincs szükség rendkívüli intézkedésre és ne is térjenek el a rendes szokástól, mert az csak félreértésre adhat alkalmat.

Rövid vita után Tagányi elnök kihirdette a határozatot, amely szerint az első és negye-

dik kerületi elnökök felkérésnek, hogy tisztjüket továbbra is viseljék, a kerületi bizottságokat hívják össze, ugyszintén a kerület pártbeli vezetőférfiait, s a gyűlés határidejéről a végrehajtó-bizottságot is értesítsék, amelynek tagjai bármely kerületi jelölő gyűlésén részt vehetnek.

Fényes Dezső ezután szóba hozta az új választó-kerületi beosztás ügyét, s azt ajánlja, hogy az elnökség intézkedjék az új kerületi beosztás folytán szükséges kerületi pártszervezésre, illetve az új kerületek bizottságainak megalakítása iránt.

Tagányi István ezt megígérte. Különben, ugymond, legközelebb magam is a városnál én jööm törvényhatósági bizottsági jogomat érvényesíteni, s az időre ugyanis több tervem lesz. Azt akarom ugyanis, hogy minden közgyűlés előtt a végrehajtó-bizottság értekezletet tartson s a nevezetesebb tárgyak fölött, amint az másutt szokás, megállapodásra jusson, hogy a közgyűlésen ne kapkodva, hanem előkészítve tárgyalhassanak.

Az új kerületi beosztás folytán szükséges kerületi szervezkedés dolgában a kerületi elnököket és pártjegyzőket küldték ki, Tedeschi Viktor elnöklésével, hogy annak idején, kellő körültekintés után, előterjesztést tegyenek a végrehajtó bizottságnak.

A gyűlésen Tagányi István elnöklésével Almási F. Pál, Boros Vida, Bing Vilmos, Deutsch Bernát, Fényes Dezső, Halmi Andor, Kertész Miksa dr., Madarász Antal, Ravész Adolf, Sauer József, Schröder Béla, Steinhardt Mór, Szalay Károly, ifj. Szalay Károly dr., Tedeschi Viktor, Tenner Lajos, Tisch Mór dr.

Párbaj-botrány egy kaszárnyában

(Egy szekerész-főhadnagy kegyetlensége.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 1.

A fővárosban megjelenő estlapok egyike, a mint lapunknak táviratozzák, a következő párbaj botrányról ad hírt:

A budapesti szekerész-kaszárnya vágóhidjára kivezényeltek két egyéves önkéntest. Ezredparancs rendelte, hogy Pállos Árpád egyéves önkéntes köteles megverekedni Eislert önkéntessel, bajtársával, régi jó barátjával, harc képtelenségig. A két önkéntes összeszólközött valami számárságon. Nem is gondoltak arra, hogy egymás vérért vegyék. De az összeszólközés valamelyik tanuja nyomban jelenést tett és így keletkezett a párbajra kényszerítő ezredparancs.

Pállos és Eislert két-két bajtársat, önkénteseket választottak segédül. Pállos önkéntes orvosa volt Pollák Mór dr., Eislert orvosa volt Weiner Emil dr. Es hogy a lovagok lovagiasan ütközzenek, kivezényelt az ezredes egy főhadnagyot, akinek szereplése bizonyosan bámulatot fog kelteni a civilizált világrészekben.

A két önkéntes ütközött. Eislert lapos vágást kapott a karjára, aztán egy éles vágást arcára. Eislert elájult a nagy vérvesztéstől. Az orvosok megvizsgálták a sebesültet és kijelentették, hogy a harc képtelenségnek esete bekövetkezett.

— Ne komédiázzunk! Folytassák! Parancsolta a főhadnagy.

Az orvosok tiltakoztak a főhadnagy beavatkozása ellen. A katonatiszt nem tágitott. Fenyegette az önkéntest diszkvalifikációval.

Véletlenül betért egy ezredorvos. Láttá, hogy Eislert önkéntes képtelen a párbaj folytatására.

— Szimulál! — dörgött a főhadnagy.

— Folytatni, folytatni! Ez nem sebesülés! Ez gyávaság! — riadozott újból a főhadnagy.

Ekkor Eislert eldobta kardját, ellenfele elé állt és így szólt:

— Vágj agyon, de én kardot fogni nem tudok.

Pállos dühtől remegve szólt a főhadnagyhoz:

— Nem vagdalkozom tovább!

A főhadnagy jegyzőkönyvet vett fel s bizonyos, hogy a két önkéntest diszkvalifikálják.

A vitás fogorvosi jog.

(Elutasított felülvizsgálati kérelem.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 1.

Élénk érdeklődést keltett Aradon, különösen orvosi körökben az a vitatkozás, amely egy aradi fogtechnikusnak: Morgenstern Gyulának fogorvosi joga körül folyt le az aradi orvos-egyesületben, majd utóbb a közigazgatósági hatóságok előtt is. Ebben a dologban a belügy-miniszter is hozott most határozatot, miután felülvizsgálati kérelem folytán hozzá is fölkerült az ügy.

Tudvalevő, hogy az aradi orvosok egy része mozgalmat indított meg az ellen, hogy Morgenstern Gyula fogtechnikus, aki Aradon évek hosszú sora óta üz közmegelegedésre fogorvosi gyakorlatot, ettől a jogtól fosztassék meg, miután diplomája nincs. A kapitányi hivatal elismervén Morgenstern ügyességét a fogorvosi gyakorlat terén, a törvény paragrafusai alapján kénytelen volt megtiltani Morgensternnek a fogorvosi teendőik végzését.

A kenyérkeresetében megtámadott fogtechnikus erre a polgármesterhez, mint másodfoku hatósághoz apellált a kapitányi hivatal határozata ellen s a polgármester méltányossági okokból s azért is, mert Morgenstern fogorvosi működése ellen senkinek még panaszja nem volt, megváltoztatta a főkapitány határozatát s megengedte Morgenstern Gyulának, hogy a fogorvosi gyakorlatot tovább is folytassa.

Az aradi orvosok egy része azonban közbelépett, a polgármester határozatát megfélebbezték a közigazgatási-bizottsághoz s ez hosszú, heves vita után a főkapitányi határozat alapjára állott s eltiltotta a fogtechnikust a fogorvosi műtétek végzésétől.

A harmadfoku határozat ellen felebbezésnek többé nem volt helye s Morgenstern Gyula így felülvizsgálati kérelemmel fordult a belügy-miniszterhez. Kérvényéhez egy több száz aláírással nyilatkozatot mellékel, amelynek aláírói — legnagyobb részt aradi polgárok — bizonyítják, hogy a kérvényező a fogorvosi teendőkben bir akkora praksissal, mint bármelyik diplomás fogorvos.

A belügyminiszter leküldte a felülvizsgálati kérelmet elbírálás végett az aradi kapitányi hivatalhoz, mint az illetékes elsőfoku hatósághoz. A kapitányi hivatal a napokban hozta meg a határozatát, amely a felülvizsgálati kérelem elutasítását foglalja magában. Felülvizgálatnak ugyanis csak alaki okokból van helye. s miután a harmadfoku határozat nem törvény-ellenes, így felülvizgálatnak sincs helye.

A legújabb határozat ellen, mely a felülvizgálatra vonatkozik, még egy felebbezésnek van helye, melyet a polgármester van hivatva elbírálni.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre tudatja tagjaival, hogy a kör titkári hivatalában máától kezdve a rendes hivatalos órák (delelőtt 11—1 óráig; esetleg 9—10 óráig) kezdődnek. Az elnökség.

Egy aradi festő öngyilkossági híre.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 1.

Egy szépen induló művész, karrier megszakadásán, egy fiatal élet letörtén szomorkodtak ma Aradon azok, kik értesültek a hírről, hogy Alexits István aradi festő öngyilkosságot követett el.

A szomorú hírt Balla Frigyes, aradi festő kapta, ki Alexits-sel együtt nemrégiben festő iskolát nyitott. A címére ma sürgöny érkezett Csákovárról, hol Alexits rövid idő óta tartózkodott. A festőnek egy Coron nevű barátja küldte a sürgönyt ezzel a rövid tartalommal:

Alexits agyonlőtte magát. Holnap temetik.

Balla a távirat vétele után azonnal sürgönyözött a csákovai főszolgabíróhoz s egy ot-tani ügyvédhez és bővebb adatokat kért az öngyilkosságról. Hatos Dezső, máv. tisztviselő, az Alexits Balla iskola tanítványa, Alexits Istvánnak jó barátja pedig azonnal vasutra ült, s elutazott Csákovára.

Még a mai nap folyamán megjött a csákovai ügyvédtől Balla számára a válasz, mely egészen ellentétes hírt adott Alexitsről. A festő — mondja a sürgöny — egészséges és a legkevésbé sem gondol a halálra.

Ballát ez a sürgöny megvigasztalta, de magyarázatot nem adott arra nézve, hogy miért küldték el a másik, öngyilkosságról szóló táviratot. Bizonyosnak látszik, hogy rossz tréfa volt, melynek célja az lehetett, hogy Alexits barátait kénytelen látogatásra bírja. Hatost és Ballát ugyanis erősen csábították, hogy utazzanak Csákovára, s nem lehetetlen, hogy halálhírét azért költötték, hogy oda menjenek.

Mindez azonban feltevés, s ez ideig még nincs megjelölve a sötét tartalmu távirat titka.

Tornászok versenye.

(Háziverseny és társasvacsora.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 1.

Az aradi tornaegyesület, városunk e szép-multu, életerős sportklubja, ma házi verseny formájában adott újabb életjelt munkásságáról.

A liceumi tornacsarnokban folyt le a házi verseny, mely felvonulással kezdődött. Résztvettek a felvonulásban: Steinitzer Pál dr., Nagy Sándor, Dálnoki Nagy Lajos dr., Weisz Hugó, Szántó Mihály, Petrisin Gyula, Szegő Hugó dr., Reisinger Ferenc dr., S riffler Ferenc, Gaál János, Gaál Dezső, Törökfalvy Dezső, Sándor Zsigmond, Steinitzer Imre, Kiss Lajos, Szokolczay Sándor, Alt János, Vieser Aladár, Fenyő László. A felvonulás után négyes sorokba fejlődtek a tornászok. Ezuán szabadgyakorlatok következtek, majd pedig szerygyakorlatok. Az első csapatot, mely lovon végzett gyakorlatokat, Striffler Ferenc debreceni tornatanár vezette, a második csapatot pedig, mely korlátton tornázott, Nagy Sándor titkár-művezető.

A versenyek jöttek most sorra. A súlydolásban részt vettek: Alt János, Petrisin Gyula, Törökfalvy Dezső és Gaál Dezső. Első lett Alt János, ki a 7 $\frac{1}{4}$ kilogrammos golyót 9 méter és 70 centiméter távolágra dobta, második Törökfalvy Dezső 8 m. 50 cm. A versenyek második száma távolugrás volt. Ebben tizenkét résztvevő közül első lett Alt János 4 m. 5 cm.-es, Törökfalvy Dezső 4 m. 32 cm. es ugrással. A kötélben való függeszkeedésben első volt Kis Lajos, második Gaál Sándor.

A győztesek csinos tiszteletdíjakat kaptak, melyek közül egyet Weisz Hugó adományozott, a többit az egyesület. Az eredményt Steinitzer Pál dr. alelnök hirdette ki.

Este a színházi sörcearnokban társasvacso-
rára gyűltek a tornászok. Itt számos felkő-
szöntő hangzott el, melyek közül az elsőt
Steinitzer Pál alelnök mondta a távollevő Ur-
bán Iván elnökre. Nagy Sándor titkár műve-
zető Steinitzer Pál dr.-t, mint az egyesület
egyik legrégebbi tagját éllette. Jancsics Ferenc
Nagy Sándorra, Szegő Hugó dr. a győztesekre,
Fenyő László ismét Nagy Sándorra mondott
köszöntőt. Szegő Hugó dr. Strifler Feren-
cet éllette, kit ez évben a debreceni fő-
gimnázium tornatanárává neveztek ki. Steini-
tzer Pál dr. a sajtóra, s annak jelenlevő kép-
viselőjére B-nedek Árpádra mondott felkő-
szöntőt. Benedek Árpád a tornaegyesület él-
teite, mely a legdemokratikusabb alapon áll, s
magában foglalja a város minden rendű pol-
gárait.

Akasztás Kolozsvárott.

(A pénzeslevélherdó gyilkosait kivégzik.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 1.

Bitófát építenek a kolozsvári fogház udva-
rán. Egy szomorú esetben a király szabad fo-
lyást engedett az igazságszolgáltatás sujtó ke-
zének. A halálos ítéletet, a melyet ez év ok-
tóber hó kilencedikén hagyott helyben a leg-
felsőbb bíróság, szerda reggel hajtják végre a
gyilkoson: Friedrich Ferenc kolozsvári asztalos
legényen.

Bűne ismeretes. Friedrich Ferenc Szécs
Gyula asztalossal és ifj. Szabó István korcs-
márossal szövetkezve, január tizenötödikén Ko-
lozsvárott Burger Károly pénzes levélherdót la-
kására csalta és a védtelen embert ott közösen
meggyilkolták. A kolozsvári esküdtbíróság kö-
télhalálra ítélte Friedrich Ferencet; ifj. Szabó
Istvánt pedig tizenöt évi és Szécs Gyulát nyolc
évi legyházra. Szécs megnyugodott az ítéletben,
míg a többiek semmisségi panaszt nyújtottak
be. Sebestyén Mihály elnöklésével és Szeghed
Ignác bíró előadása alapján a Kuria első ta-
nácsa október kilencedikén foglalkozott a pa-
naszszal. Nagy Emil dr., Friedrich védője, élet-
fogytiglani fegyházra kért a halálbüntetés he-
lyett; Szabó védője szintén az enyhítő szakasz
alkalmazása mellett érvelt. Székely Ferenc ko-
ronaügyész azonban a semmisségi panaszok el-
vetését indítványozta. A Kuria, beható tanács-
kozás után elvetette a semmisségi panaszokat;
amivel jóváhagyta a: elsőbíróság ítéletét.

Alighogy kimondotta határozatát a Kuria,
nyomban átalakult kegyelmi tanácscsá. Hogy
itt mit határoztak, az csak most lett nyilván-
valóvá.

A Kuria nem talált okot arra, hogy Fried-
rich Ferencet kegyelemre ajánlja s a gyilkos
bűneért a legsúlyosabb büntetéssel, a kötélla-
lállal lakol.

A kolozsvári ügyészség már utasította is
Bali Mihály állami hóhért, hogy utazzék Kolozs-
várra és hajtsa végre az ítéletet.

A szatmári testvérgyilkos akasztása óta
most végzi először szomorú kötelességét. Bali
Mihály, a mint Kolozsvárról táviratozzák, ma
Kolozsvárra is érkezett.

Holnap hirdetik ki Friedrich előtt a halálos
ítéletet, s ugyancsak holnap fog dr. Váradi, a
halálraítéltek védője kegyelm. sürgönnyt me-
neszteni a királyhoz.

Mikor Friedrich anyja a kivégzés hírét hal-
lotta, rendkívül megtört s azóta folyton beteg.
Az elítélt fia még mindig nem tud arról, hogy
apjára a kivégzés vár.

MULATSÁGOK.

(=) Házi estély. Az aradi székely-otthon
december hó 6-án a Vass-szálló nagytermében
új tagjai tiszteletére részben az Aradon felállí-
tandó Kossuth-szobor alapjára zártkörű házi
estélyt rendez. Belépti-díj: személyjegy 1 ko-
rona, családijegy 3 korona. Műsor. 1. „Az élet“,
monolog, előadja: Ternyei Lajos az aradi
nemzeti színház tagja. 2. „Dalok“, éneklő: B.
Szabó József az aradi nemzeti színház tagja.
3. Liszt, rapszódia, XIII. kiadás, zongorán ját-
sza: Csutak Valéria k. a. 4. „Az oroszán“ mo-
nolog, előadja: Marházy Miklós, az aradi nem-
zeti színház tagja. 5. „Kuplák“, éneklő: Sarkadi
Aladár, az aradi nemzeti színház tagja. 6.
„Férjhez menjek-e?“, monolog, előadja: Garay
Ilona k. a., az aradi nemzeti színház tagja. 7.
„Sulamith“, zongorán játsza: Pozevitz Ilona k.
a. 8. „A föld és népei“, felolvasás, tartja: Ma-
riházy Miklós, az aradi nemzeti színház tagja.
Műsor után tánc.

Letartóztatott huszárörmesterek.

(Kiráboltt számadkassza.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 1.

Nagyváradon a Vilmos-huszárok között
nagy szenzáció történt. Két őrmestert vizsgá-
lati fogságba az egyesbe zárták, mert kirabol-
ták a század pénztárát s egyéb bűnös manipu-
lációkat követtek el.

A múlt hó egyik reggelén az 1. század
irodájában feltörve találták a század vagyonát
magában rejtő kézi pénztárt. A kis szekrényt,
melyben több mint 800 korona készpénz volt,
teljesen kifosztották.

A nagy ribillióra rögtön megindult az eré-
lyes vizsgálat. Nedeczky Ferenc kapitány, a
század parancsnoka a jelekből mindjárt tisztán
látta, hogy csak beavatott, ismerős kezek mun-
kája volt a rablás. Az irodában ugyanis min-
den más érintetlen maradt, csak a kis barna
láda, melyben a pénz volt, lett feltörve. Sem
az íróasztalhoz, melyben értéktárgyak szoktak
lenni, sem a szekrényhez nem nyúlt az ismer-
etlen gonosztevő.

Kutattak erősen a vakmerő tettes után a
huszárok között, de senki ellen nem tudtak
gyanút felkelteni. Most pedig a véletlen vilá-
gosságra hozta az egész büntényt.

A napokban Wenke Emil, a század szolgál-
tatvezető őrmestere elküldte egyik huszárt Ve-
res Istvánt, egy kaszíráló lakására, hogy hozza
el a kisasszonytól a kardját, melyet ott hagyott.
A huszár, ki az 1. század susztere, otthon ta-
lálta a nőt. Mikor előadta Veres jövedele célját,
a kasszafrájja így fakadt ki:

Ugy-e, most nem jön az őrmester ur?
Persze, mert sok pénze van, mutatott 900 ko-
ronát, amit az apjától kapott.

A huszár terjesztette a hírt társai között,
hogy az őrmesterüknek nagy summa pénze jött
hazulról. Fülébe jutott ez az előjáró tisztek-
nek is.

Gyanusnak tűnt fel a dolog s a betörésre
gondolva, mindjárt sejtették, hogy az őrmester
rabolta meg a század vagyonát. Vallatás alá
fogták Wenke Emil őrmestert, ki halálsápadtan
tétovázott s igyekezett bűnét leplezni. Kiderült,
hogy a század raktárát is erősen megdézsmál-
ták. Mintegy 200 frt ára talphór és 15 pár
csizmahálynót találtak a készlemben.

Ezek alapján Wenke Emil s ennek testi-
lelki barátját, kivel mindig együtt járt, Isiczky
József őrmestert, a század manipulánsát letar-
tóztatták és külön szobába zárták. Az esetről
jelentést tettek s hadbírórt rendelnek ki a bű-
nös őrmesterek kihallgatására.

Értesítette az osztályparancsnokság a bűn-
tényről a nagyvárad rendőrséget is. A rendőr-
ség szigorú nyomozást indított, minek meglett
a kellő eredménye. Az ellopott talpak nagyré-
szét megtalálták egy nagyvárad suszternél. Az
orgazda cipész ellen a rendőrség folytatja a
vizsgálatot.

Földművelésügyi palota Aradon.

(Az aradi államjósázigazgatóság terve.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 1.

Az aradi államjósázigazgatóság körében
érdekes tervvel foglalkoznak, a melyre nézve,
ugy lehet, legközelebb megtörténnek az első
lépések a megvalósítás felé. A terv azért is ne-
vezetes, mert a megvalósításával Arad egy dí-
szes középülettel lenne gazdagabb, a mely je-
lentősen hozzájárulna a főút szépüléséhez.

Arról van szó, hogy a földművelésügyi mi-
niszterium hatásköre alá tartozó aradi hivata-
lok számára palota-szerű épületet emeljenek.
Ezek közül a legnagyobb az aradi államjósá-
igazgatóság, a mely ez idő szerint a pénzügy-
igazgatóság palotájának első emeletén van. A
pénzügyi palotát eredetileg az államjósáigaz-
gatóság, a mely akkor a pénzügyminiszterium
resszortjában volt, építette Véghe Aurél jósá-
igazgató idejében. 1900. január elsejével azon-
ban a jósáigazgatóság a földművelésügyi mi-
niszter hatáskörébe jutott s azóta a pénzügy-
igazgatóság a házigazdája a kincstári palo-
tának.

A megyei pénztár és számvevőség államo-
sításával, a mely a jövő évi január 1-én kez-
dődik, a kincstári palotában egész sor hivatali
helyiség vált szükségessé. A pénzügyminiszter
eleinte úgy akarta, hogy a pénztári és a szám-
vevőség az államosítás után is maradjon meg
jelenlegi helyén, a megyebázán, de Aradme-
gye kimondta, hogy a helyiségeket az államo-
sított hivatalok részére nem engedheti át,
miután azokra magának is szüksége van.

A helyzetet ideiglenesen úgy segítettek,
hogy a dohánybeváltó-hivatal kiköltözött a pénz-
ügyi palotából, s annak helyére kerülnek az
államosított megyei hivatalok.

Azonban a helyzetet úgy sincs segítve; s
ezért most azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a
földművelésügyi miniszter Aradon palotát építse-
sen, a melyben elhelyezést nyernének első sor-
ban az államjósáigazgatóság hivatalai, másod-
sorban az állami szőlőtelepek igazgatóságának
irodái. A kulturmérnöki hivatal, a mely szintén
a földművelésügyi miniszter hatáskörébe tar-
tozik, megmaradna mostani otthonában, miután
a kulturmérnöki hivatal épületet egyenesen
erre a célra építette a város.

A terv további részlete ez, hogy a pénz-
ügyi miniszter a só- és vámhivatal ódon, a főút
képéhez sehogy se illő s már-már dűledező
épületét átengedi a földművelési miniszternek,
s annak helyén épülne a földművelésügyi pa-
lota. A jósáigazgatóság mostani helyiségeibe
kerülnének az államosított megyei hivatalok,
visszaköltöznek a dohánybeváltó hivatal és a
só- és vámhivatal.

Hogy a tervnek dűlőre jutása közel van,
minden esetre bajos lenne mondani, de az ál-
lamjósáigazgatóságnál élénken foglalkoznak
vele; s a mint értesülünk, Csernovics Diodor
dr. államjósáigazgató maga is mellette van,
s valószínűleg rövid idő múlva konkrét elter-
jesztést tesz e tárgyban Darányi Ignác föld-
művelési miniszternek.

HIREK

Az Aradi Közlöny naptára.

— Ajándék az előfizetőknek. —

Arad, december 1

Irodalmi becsü munka lesz az az ajándék, melyet lapunk előfizetői karácsonyra kapnak. Az *Aradi Közlöny Nagy Képes Naptára* már sajtó alatt van s oly dus tartalommal, oly csinos képekkel fog megjelenni, hogy a lapok által karácsonyi ajándéknak nyujtani szokott naptárak nivóját minden tekintetben felülhaladja.

A naptár *irodalmi részét* a helyi tollforgató emberek legjelesebbjei írták, olyan témákról, a melyek minden olvasót egyaránt érdekelnek. Az *illusztrációk* Arad ez évi történetét örökítik meg művészi kivitelű képek egész seregében. Egyik kiváló és becses része lesz a naptárnak a nagy gondal összeállított *cimtar*, mely az Aradváros, Arad- és a szomszéd megyékre vonatkozó adatokat tartalmazza bő és kimerítő részletességgel.

A nyomdai kiállításra nézve is csinos, elegáns naptárt, a mely valósággal nélkülözhetlen, az *Aradi Közlöny* összes előfizetői *ingyen* megkapják. Ugyiszintén *ingyen* megkapják azok is, kik *december elsejével* előfizetőink sorába lépnek s az *Aradi Közlönyt* legalább egy negyedévre megrendelik.

A népkonyha megnyitása.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, december 1.

Arad jótékonyági életében jelentős mozzanat minden esztendőben a népkonyha megnyitása. Ez a nemes irányu intézmény, melyet az izraelita nőgyesület tart fenn, a legszebb eredménnyel teljesíti feladatát, a szegények istápolását. A népkonyha Deák Ferenc utcai helyeiseiben mennyi szegény ember, nagy és kicsi egyformán, lel enyhületet, mikor a hideg beáll, amikor sokszorosan rászorul a segítségre a nyomor.

A jótékonyág eme szép eseménye ma következett be. Ma délelőn nyitották meg a népkonyhát teljes csendben, az ünnepi hangulatot maga a lényeg adta meg.

A megnyitáson megjelent *Neuman-Fürst* Mária elnöknő, *Tenner* Józsefné és *Wallfisch* Árminné népkonyha előlőrök, továbbá *Kovács* Marcellné, *Keller* Izsoné, özv. *Leopoldné*, *Lilienberg* Sándorné, *Lukács* Lajosné, dr. *Tisch* Mórné. Ott volt még mint vendég *Institóris* Kálmán polgármester, *Varjassy* Lajos helyettes-polgármester, *Deutch* Bernát iz. hitközségi elnök, *Kohn* S. N. alelnök.

Ma kilencven személy kapott ebédet, de ez a szám még jóval emelkedni fog. A múlt évben kétszáz egyennek is tálatk. Felnöttek az ebédért husz fillért fizetnek, diákok tíz fillért. A diákok közül szobában kapnak ebédet.

Az első héten ügyeletesek *Herzl* Bernátné, és *Lukács* Lajosné. Adományok *Neuman-Fürst* Mária elnöknő címére küldendők.

— **A kisjenői vadászatok.** *Kisjenői* tudósítónk táviratozza: *József* Agost főherceg nejével, továbbá *Fülöp* koburgi és *Fülöp* orleansi herceggel, magasrangú vadásztársaság kíséretében vasárnap este hét órakor *Kisjenőre* érkezett. A hercegeket *Libits* Adolf udvari tanácsos s jószágkormányzó fogadta, a ki *Kétegyházáig* előbe

utazott a vadásztársaságnak. A főherceg és társasága nyolc napig maradnak *Kisjenőn*. Ma a *feseti* mezőn megkezdték a vadászatot.

— **A Gyórfy-Szterényi-ügy.** A mint lapunknak táviratozzák, december 11 én, délután öt órakor fogják az országházban megtartani *Gyórfy* Gyula országgyűlési képviselő összeférhetetlenségi ügyének tárgyalását, a mely tudvalevően a *fonógépek* nagy föltűnést keltett történetéből eredt. A tárgyalásra megvannak időzve *Hegedüs* Sándor, a volt és *Láng* Lajos a jelenlegi kereskedelmi miniszter, továbbá *Szterényi* miniszteri tanácsos. A tanukat *Pfeiffer* Sándor, a bizottság előadója hallgatja ki.

— **Rendkívüli közgyűlés a vashid miatt.** Megirtuk, hogy *Lukács* László pénzügyminiszter leiratot intézett Aradváros polgármesteréhez, melyben felhívja, hogy az aradi vashid ügyében tartandó értekezletre küldjön ki a város képviselőket. Miután a december navi közgyűlés éppen a hónap tizedik napjára, vagyis arra a napra esik, amelyre a pénzügyminiszter a vashid-értekezletet kitűzte, a képviselők kiküldésére és esetleg a városnak a vashid építés ügyében elfoglalandó álláspontjának megállapítására valószínűleg rendkívüli közgyűlést fognak összehívni, melyet még e héten fognak megtartani.

— **Kecskeméthyt elfogták?** Berlinből táviratozzák, hogy egy ottani magán-telektív-intézet ma New-Yorkból kábel-táviratot kapott, hogy ott *Kecskeméthy* Győzöt elfogták. A budapesti rendőrség eddig nem kapott hivatalos jelentést *Kecskeméthy* elfogatásáról.

— **A nagyszalontai mandátum.** A nagyszalontai kerületben tegnap volt meg a jelölő értekezlet *Csorvássy* István elnöke alatt. A jelölés irtózatossá zürzavar közepette ment végbe. Előbb *Csorvássy* Istvánt kandidálták, ki visszalépett és *Balogh* Mihályt a volt képviselő vezetését ajánlotta. Erre óriás lárma keletkezett s két teljes óráig kiabáltak a *Balogh* Mihály és *Halász* Lajos nagyváradi lapszerkesztő nevét. Ugy hogy már csendrökökért is küldtek s *Bartha* Ferenc képviselő fel is szólt az ellen, mintha ez az ülés istálló, vagy korcsma lenne. A zsi-bongás oly erős volt, hogy *Kossuth* Ferenc le-velét sem engedték felolvasni. Végre is *Csorvássy* I-t én elnök kijelenté, hogy a gyűlést határozatképtelensége miatt feloszlatja s eredményül kimondja, hogy a jelölt *Balogh* Mihály. Ez ellen *Halász* pártja nevében tiltakozott *Márton* Ferenc ügyvéd. Az értekezlet után a sarkadi választók elvonultak *Halász* lakására a Nemzeti szálló elé s ott kikiáltották jelöltét. *Halász* Lajos a jelöltséget elfogadta és fel is veszi a harcot *Balogh* Mihály ellen.

— **Eljegyzés.** *D'Orsay* Olivér gróf nyug. alezredes, a mezőhegyesi állami ménésbirtok volt parancsnokának bajos leányát, *Mária* grófnőt eljegyezte *Festetich* Andor gróf, *Festetich* György gróf volt földművelésügyi miniszter fia Budapesten.

Zoltán Márk, a gyulafehérvári cs. és kir. 50. gyalogezredbeli főhadnagy eljegyezte *Kaufmann* Erzsikét, *Kaufmann* M. kisjenői kereskedő leányát.

— **A székely tárlat.** Az aradi székely-otthon a karácsonykor rendezendő tárlat ügyében vasárnap délután tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy a tárlat megnyitására *Institóris* Kálmán polgármestert küldöttségileg kéri fel. A küldöttség hétfőn délután *Benkő* Gyula elnök vezetésével tisztelgett *Institóris* Kálmán polgármesternél, ki a küldöttséget meleg rokonszenves fogadtatásban részesítette s kijelentette, hogy a kérésnek örömmel tesz eleget.

— **Felolvasás a festő-iskolában.** *Menzel* Adolfról, a nagy nemzet festőművészről tartott felolvasást vasárnap délután *Balla* Frigyes iskolája nagytermében. A növendékeken kívül

szépszámú közönség is volt jelen a fölolváson. *Balla* ismertette *Menzel* pályafutását. Mint litografus segéd kezdte, mestere atyja volt; majd mikor ez hirtelen elhalálozott, a 16 éves ifju teljesen önmagára volt utalva. De már akkor csaknem kiforrott, kész alkotóművész volt, ki, midőn az akadémiára beiratkozott, onnan pár nap múlva el is maradt, mert tudatában volt annak, hogy amire ott azon időben tanították, nem igen vált volna hasznára. S azontul aztán önmaga képezte tovább tehetségét minden vezetést mellőzve, és önmagából küzdötte fel magát a művészet legmagasabb fokára. Ezután a fölolvás *Menzel* nevezetesebb műveit ismertette és méltatta hangsúlyozva, hogy mennyire megelőzte korát *Menzel*, mikor átérzé, hogy a művésznak legjobb tárgyait nem a múltban, de a jelenben kell keresnie. A növendékek és a jelenvolt vendégek nagy figyelemmel hallgatták az érdekes előadást.

— **Rákóczy-kiállítás.** *Babics* Zsigmond kassai püspök és *Zichy* Jenő gróf meghívására vasárnap délután Budapesten a Tudományos Akadémia heti üléstermében a magyar társadalom sok kiválósága értekezletre gyűlt össze, hogy a Kassán rendezendő *Rákóczy* kiállítás és a II. *Rákóczy* Ferenc emlékére rendezendő egyéb ünnepek tervét megbeszélje. *Zichy* gróf megnyitó beszéde után, melyben hangsúlyozta, hogy a nemzetnek kötelessége a *Rákóczy*-féle mozgalomnak két százados fordulóját méltó fényvel megünnepelni, *Gerlóczy* Géza, a *Rákóczy*-kiállítás előkészítő bizottságának elnöke beszélt. Indítványa abból állt, hogy azt a jelenetet, mikor a fejedelem nejét, hesseni Amália hercegnőt, kit a cselszövő bécsi udvar küld hozzá, a kuruc táborban Nyitra alatt fogadja, Budapesten történelmi felvonulás alakjában mutassák be. Dr. *Takács* Menyhért prelátnak felhívja a jelenlévők figyelmét arra, hogy Kassa város közönsége a Kassán felállítandó *Rákóczy*-lovasszobor céljára huszezer koronát ajánlott fel. Beszélt még *Thaly* Kálmán is. Az értekezlet kimonnta, hogy 1903 can Kassán emlékkiállítást rendez, s hogy az ajánlott felvonulást is megtartja.

— **A tanítók riadója.** Vasárnap délután nagyfontosságú tanácskozása volt a Magyarországi Tanítók Országos Bizottságának. A fizetésrendezés ügye volt közgyűlésük legjelentősebb tárgya. A régóta vajudó terv egyre jobban fölizgatta a megvalósításra hiába váró tanítókat s ennek következtében már szokatlannul élehangú nyilatkozatok hallatszottak a kormány hitegető eljárásáról. A tanítószabvány arculcsapásának mondották a fizetésrendezésről szóló törvényjavaslatot s megfújták a heves riadót: szélesebb körű akciót indítanak, hogy maguk mellé hajlíthassák az egész nemzetet. Az egyik határozati javaslat pedig, melyet elfogadtak, kimondja, hogy immár elkerülhetetlennek látják, miszerint a tanítószabvány a politikai akció terére lépjen s gondoskodni is fognak arról, hogy politikai tényező legyen, amely a nagy társadalmat aként irányítsa, hogy az követelje a hatalomtól a nemzeti közművelődés komoly szolgálását. Az a határozati javaslat szó szerint így szól:

Elkerülhetetlen, hogy a tanítószabvány a politikai akció terére lépjen és gondoskodjék, hogy kellő szervezkedéssel politikai tényezővé legyen s mint ilyen, a nagy társadalmat úgy irányítsa, hogy a nemzeti közművelődés elsőrangú politikai cél legyen és ennek kiűzését, valamint komoly szolgálátát a hatalomtól követeljük.

— **Pályadíj a kereskedelem magyarságáról.** Az *Aradi Kereskedők Köre*, mint ismeretes, *Kossuth* Lajos születése századik évfordulójának emlékére 200 korona pályadíjat tűzött ki oly irodalmi munkára, a mely a legjobb módokat jelöli meg a hazai kereskedelem teljes megmagyarosítására. A kör elnöksége most ezuton figyelmezteti az érdeklődőket, hogy a

tat, minden szem a festőre szegeződött. Alacsony termetű, a déli típust kifejező arcu, villogó szemű, rendkívül választékosan öltözködött fiatal ember. Két zsendár kísérte még.

Az általános kérdésekre vonatkozó kihallgatás után, fölolvasták a vádiratot. A terjedelmes irat részletesen beszámol arról, hogy mi történt szeptember huszonnegyedikén Etretát fűrdőhelyen. A vizsgálat megállapította, hogy Sindon festő és Dávid tőzsdeügynök bizalmas barátságban voltak egymással, csak néhány hónap óta vált feszültté közöttük a viszony. Szeptember tizenötödikén, a mikor Dávidné már Etretában volt, Sindon a tőzsértől levelet kapott, a mely rendkívül fölizgatta. Ebben a levélben — a melyet különben nem találtak meg — Dávid erős szemrehányást tesz a festőnek, hogy a felesége, de különösen a leánya iránt nem úgy viselkedik, a mint uri emberhez illik. Simon már régóta tanította festeni a bankár tizennégy éves leányát, a kit a festő tendenciózusan a hálójába kerített.

Másnap Sindon erre a levélre a következő választ küldte:

— Tisztelt uram, ön egy aljas fráter!

Ezután revolvert vásárolt, a melyet műtermének a kertjében ki is próbált. Dávid pedig azzal felelt a gyalázó levélre, hogy szeptember tizennyolcadikán, a midőn a festővel találkozott inzultálta. Sindon látszólag érzéketlen maradt a támadással szemben. Az inzultus után a távirat hivatalba ment, a hol ezt a sürgőnyt küldte a Etretában üdülő Dávidnének:

— Jöjj rögtön Párisba, Férjeddal találkozam. Jövedeled idejéről értesíts.

Dávidné erre ezt felelte:

Rögtöni utazás fölösleges, miután hétfőn utazom. Kérek magyarázatokat.

Mona.

A festő két egymásután föl adott távirattal válaszolt az asszonynak.

— Viselkedésed neveltséges. Ne kényszeríts, hogy én menjek — könyörgök — ez utálatos lenne. Higgy nekem.

János.

— Magyarázatot adni lehetetlen. Gyere.

János.

Az asszony erre újra válaszolt:

— Lehetetlen. Beteg vagyok. Jövedeledet határozottan megtiltom.

Mona.

Ugyanabban az időben a férjének is sürgőnyözött:

Kérek, holnap jöjj, mihelyt lehet, reggel. Értesíts. Nyugtalanokodnod nem kell. Mindent meg fogok magyarázni.

Alice.

Sindon izgatottsága szeptember 18., 19. és 20-án minden pillanatban fokozódott. Dávidot mindenütt szűrté, közben egy doboz töltényt vásárolt. A festő vasárnap szeptember, huszonnegyedikén utazott Etretába. Rouenban még egy levelet irt Dávidnének; ezt a levelet akkor adta át neki, a mikor a fűrdőn vele és a férjével találkozott. Az asszony idegesen elszakította ezt a levelet; a darakákból azonban újból összeállították és így a levélből konstatálni lehetett, hogy Sindon szereti Dávidnét.

Most mind a ketten tagadják, hogy barátságon kívül egyéb is lett volna közöttük; a vádhatóság azonban az ellenkezőről van meggyőződve. Bármilyen is volt legyen a büntett rugója — folytatja a vádirat — kétségtelen, hogy a festő előre megfontolt szándékkal cselekedett.

Sindon az elnök kérdésére nyugodtan válaszolt és biztos hangon adta elő a büntett részleteit.

— Dávid ur — ugymond — több ízben azt az érthetetlen szemrehányást tette nekem, hogy a tizennégy esztendő leányát úgy neveltem, hogy maitress-emmé tehessem. Indignálódva utasítottam vissza ezt az aljas gyanúsítást. Mercelle egy ártatlan gyermek volt és én annak is tekintettem. De Dávid ur folyton üldözött ezzel, gyalázott, gunyolt, sőt egy ízben meg is vert. Tűrtőttem magam. Mikor Etretában voltam, a felesége jelenlétében is gunyolt. gya-

lázott. Ezt már nem bírtam ki. Hogy egy asszony előtt neveltségesse tegyenek? . . . Magam sem tudom, hogyan történt, kihúztam a revolvert és néhány lövést tettem. Ismétlem öntudatlanul cselekedtem.

A festő tagadta, mintha Dávidnéval bizalmas viszonyban lett volna. Feszült érdeklődéssel néztek Dávidné kihallgatása elé, de az áldozat özvegye nem jött el.

— Levelet irt — jelenti az elnök — hogy beteg és nem jöhet el.

Az esküdtbíróság Sindon festőt 10 évi fegyházra ítélte.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az elhibázott lövés.

— Esküdtzéki tárgyalás. —

Arad, december 1.

A sok vidéki bűnhistoria után, ma aradi eset került az esküdtzsék elé. A vádlott *Leichin* József, ki — a vád szerint — a folyó évi március hó 31-én este meg akarta ölni *Lichtig* Bertát. Az a körülmény vitte erre az elhatározásra, hogy a leány férjismérsősei őt az előző napon megverték.

Terve azonban nem sikerült, sőt megesett az a véletlen is, hogy a revolvernek, melyet *Lichtig* Bertára fogott *Leichin*, mást talált a golyója. Három-négy lépés távolságból lőtt a leányra, ki félre ugrott s így sértetlen maradt; a háta megett állott azonban *Agoston* Mária, kinek a golyó mellébe hatolt. Nem okozott veszedelmes sérülést, mert a nő husz napon belül felépült.

A mai tárgyalás elnöke *Fábián* Lajos dr. volt, szavazó-bírák: *Köller* János és *Kovács* Marcell, jegyző *Nyiszter* Sándor, vádló *Messlényi* Antal dr. kir. ügyész, védő *Králtz* Lajos dr. helyett *Deutsch* Izsó dr. Esküdtökül kisorsoltattak:

Vannay János dr., *Spielmann* Adolf, *Bayer* Sándor, *Wagner* József, *Török* Márton, *Steinfeld* Lajos, *Szücs* Mihály, *Herbay* Gyula, *Márton* Ferenc, *Pöhm* János, *Lukács* Lajos dr., *Kolázi* Károly; pótesküdtök: *Szilvássy* László dr., *Dávid* József.

A vádlott állítása szerint, a tett elkövetése alkalmával részeg volt, s miután beszámíthatósága is kétségbe vonható, az ügyész indítványára, *Leichin* orvosi megfigyelését rendelte el a bíróság. Erre való tekintettel a tárgyalást elnapolták.

NAPIREND.

December 2. Kedd. Róm. kath. naptár: *Bibiána* szűz. — Protestáns naptár: *Bibiána* szűz. — Görög-keleti naptár (november 19.): *Abdiasz*. — A nap két 7 óra 14 perckor, nyugszik 3 óra 53 perckor. — A hold két 8 óra 46 perckor, nyugszik 6 óra 9 perckor.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Rnyhe, borús, ködös, elvéve csapadék.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. —

Budapest, december 1.

Déltőzsde. Buzakinát mérsékelt, vételkedv gyöngye. Lanyha irányzat mellett 14,000 métermázsa került forgalomba, 5—10 fillérig olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek olcsóbbak. Időjárás esős.

Értéktőzsde. Berlin $\frac{1}{2}$ magasabb, páris 10-el olcsóbb.

Zárlat 12 órakor:

Buza 1903. áprillisa	7.56 — 7.57
Rozs 1903. áprillisa	6.59 — 6.60
Zab 1903. áprillisa	6.34 — 6.36
Tengeri 1903. májusra	5.73 — 5.74
Repece augusztusra	11.90 — 12.—

Zárlat 5 órakor:

Buza 1903. áprillisa	7.58 — 7.60
Rozs 1903. áprillisa	6.61 — 6.62
Zab 1903. áprillisa	6.32 — 6.33
Tengeri 1903. májusra	5.73 — 5.74
Repece augusztusra	—

Zárlat 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	689.50
Magyar hitelrészvény	705.75
Lezámitolóbank részvény	440.50
Rima-Murányi vasmű részvény	469.50
Oszták-magyar államvasuti részvény	689.25
Közuti vasút	619.—
Városi villamos vasút részvény	328.—

REGÉNY-CSARNOK.

A róma-párisi expressvont.

— Angel regény. —

Fordította: *Német Gyula*.

[24]

(Folytatás.)

— És maga, maga éhenkórász, persze nem mondatta kétszer?

— Nem én, főnök ur, mert éhes voltam. S mivel az étkezés ideje is elérkezett, elfogadtam a meghívást. Elmentünk a „Barátok”-hoz emezt vendéglőbe. Tán ismeri ön is főnök ur. Nagyon jó konyhája van, különösen a Tripes a la mode Caan-je tette híressé.

Féltelme dacára nem állhatta meg Block, hogy nyelvével ne csettentsen a jófajta, zsiros ételek említésénél.

— Hányszor mondjam még önnek, hogy ne foglalkozzon ilyen haszontalanságokkal. Tovább!

— Bocsásson meg főnök ur, de ez mind a jelentésemhez tartozik. . . . Néhány osztrigát, egy csomó olasz gesztenyét ettünk és hozzá egy pár pohár Chablis montont itunk. Aztán Tripes-t egy nagy tállal és egy üveg, csak egy üveg Pontet Canet, továbbá egy-egy adag Bifteket aux pommes-t egy kevés burgundival és végül egy rumos Omlettet.

— Szentséges égi Maga a vásárba mutogathatja magát.

— Ugyvan, ez volt, a mi a vesztemet okozta. Az átkozott olasz három helyet evett és én nemkülönben. Mikor a pompás Camembertit megettük, fekete kávékat és néhány pohár Chartreuset megittunk, már nyakig voltam.

— És mi lett a köteleességéből, megbizásából, ha szabad kérdeznem?

— Azt nem felejtettem el főnök ur az utolsó pillanatig. Ahogy az ebédet befejeztük, az olasz kollega kivitte tárcáját, ami duzzadásig volt megtöltve olasz bankjegyekkel és olasz papírral fizetett. A pincér gyanakodva a pénz valódiságában, átment vele a vendéglőshöz. Nyomban erre fölkel az olasz és így szolt: „Talán a pénz felváltása nehézségekbe ütközik? Bocsásson meg, kérem egy pillanatra”.

— Oh, maga számár! Maga tényleg nagyon buta! Miért nem követte őt? Miért engedte el a szeme elől?

— De főnök ur, hogy gondolhattam én mindezekre? Megbizásom volt elkísérni, nem szemmel tartani. Elismerem, hogy helytelenül cselekedtem, de hát honnan sejtettem volna, hogy ki akar siklani a kezem közül?

A főnök elismerte, hogy a dedektívnek igaza van.

— Nagyon ravasz volt, — folytatta Block. — Mindenét visszahagyta. Felöltőjét, sétatöbóját és ezt a kis könyvecskét . . .

— Könyvet? Mutassa, adja csak ide, — szakította félbe a rendőrfőnök — és gyorsan elkezdte lapozni. amint a kezébe vette.

Ez egy sarokvédővel ellátott könyvecske volt, melynek lapjai sűrűn tele voltak írva.

— Alig értek belőlük egy-két szót, mert olaszul van írva. Érti ön az olasz nyelvet bíró ur?

— Olvasni tudok, de beszélni nem. Kérem csak.

A bíró is forgatta a lapokat, egyes helyeken megállt, gondolkodott és a fejét rázta, mintha a följegyzéseket fontosnak tartaná.

Ezalatt Flocon folytatta veszekedését a dedektívvel.

— Meg kell, hogy találja őt Block, még pedig huszonnégy óra alatt, érti? Még ma, vagy összetöröm, mint egy botot, hallotta? Persze, maga kifejlődött számár, nem gondolt arra, hogy a vendéglő környezetét átkutassa. Mi?

— Bocsánatot kérek főnök ur, Ön nagyon is keményen bánik velem. Én kutattam utána és hallottam is felőle.

— Mit? Hol? — kérdezte boszusan a rendőrfőnök, de elárulta érdeklődését.

— U a vendéglőssel nem is beszélt, rögtön eltávozott a vendéglőből és a pénzt is ott hagyta, a mi visszajárt volna neki. Egy százalékos bankjegyet adott át, pedig a számla alig tett ki tizenhét frankot.

Ah! ez mind ellene beszél.

— A hogy kiért az étteremből, rögtön egy kocsist szolgált oda, beugrott és elhajtatott, de föltartóztatták.

— Az ördögbe is, miért nem fogta el?!

— Nem lehetett, mert csak egy pillanatra tartották fel.

— Kicsoda?

— Egy nő, a ki vele néhány szót váltott.

— Egy nő?

— Ugy van, főnök ur. Egy pár szót váltottak, a mikor az olasz tovább akar hajtatni, de a nő újból visszatartotta. Majd fölszállt a kocsiba és az mindkettőjükkel elrobogott.

Mindkét hivatalnok feszült figyelemmel és fokozott érdeklődéssel hallgatott oda.

— Gyorsan, — unszolta a rendőrfőnök. Hogy nézett ki az a hölgy?

— Magas, nyulánk, jól kifejlődött, fekete öltözetben. Egy bérkocsis, ki közelről látta, azt mondotta, hogy csinos barna arcú és fekete haju leány volt.

— Valóban, ez a komorna! — kiáltott a rendőrfőnök és fékezhetlen örömeiben az asztalt veregette. — Nagyszerű, ez a kezünkben van!

(Folytatása következik.)

Nemzeti színház.

Béclét 63. sz.

Páratlan.

Kedden, 1902. évi december hó 2-án:

A harag.

Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Dálnoki-Nagy Lajos.

SZEMÉLYEK:

A gróf	Ternyei L.	Sandro	Zilahy Gyula.
A grófné	Gazdi A.	Lisette, neje	Szabó Irma.

EZT KÖVETI:

A bajazzók.

Opera 2 felvonásban. Irta: Ruggiero Leoncavallo. Fordította: Radó Antal.

SZEMÉLYEK:

Canio	Bejczy Gy.	Boppo	Juhász S.
Nedda, neje	Singhoffar V.	Sylvio	Szabó József.
Tonio	Békassy Gy.	Egy pór	Réthy István.

Közdete este 7 óa fél órakor.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtti	11.51
Személysz. tv. d. u.	4.45	Személyvonat d. u.	3.32
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvona. délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.07	Gyorsvonat délután	4.06
Radnára délután	7.23	Személyvonat este	8.57
Temevár felé:		Temevár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.10	Személyvonat reggel	8.35
Személyvonat d. u.	4.11	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczról szm. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczig szm. du.	4.30	Személyvonat este	6.56

NYILTTÉR.*

Figyelmeztetés.

A Berlitz-iskola igazgatósága értesíti az érdeklődőket, hogy a beiratkozás, a csoportosítás, az órák megállapítása s egyéb tudnivalók megbeszélése végett Charlier Ernest ur, helyettes igazgató, mindennap délelőtt 10 órától fél 1 óráig a Központi kávéházban a közönség rendelkezésére áll.

Ma kedden, december hó 2-án
és hat estén keresztül
a Városi sör csarnok ujonnan be-
rendezett éttermeiben
egy hírneves orosházi cigányzenekar
nagy
hangversenyt
rendez,
melyre a n. é. közönség b. pártfogását kéri
Weisz Ignác,
vendéglős.

Hoffmann Antal női divatárúháza a Vörös kereszthez Aradon, Andrássy-tér 14. összes divatcikkeiből, melyeket az e cégnél üzleti elvként követett az az eljárás, hogy a beszerzési források megválasztásánál a feltétlen megbízhatóságot keresi, valamint az árak belbecséhez mért leszállított árak egyaránt ajánlanak, ez évben is december 1-től 31-éig oly izlases csoportosítást rendezett, hogy mindenki, a ki a karácsony és újév alkalmából az e szakba vágó ajándéktárgyakkal óhajta megemlékezését gyakorolni azokkal szemben, a kikhez a szeretet, barátság, vagy tisztelet kötelekei fűzik, oly bő választéket talál, hogy egy a legkényesebb igények, mint a praktikus követelmények teljes kielégítést találjanak.

A cég karácsonyi és újévi divatcikkeinek ajánlatosságáról egyébiránt ékesen beszélnek díszes kirakatai, hol a cikkek pompás színezésben és remek változatos dessainben, az izlés és szoliditás összhangjában az ár pontos jellemzésével vannak felhalmozva.

Francia regények,
több ezer kötet.
Kötetenként 10 kr.-ért.

(Bolti ár 1 és 2 frank.)

Angol regények,
kötetenként 20, 25 krért.

Óriási raktár
magyar és német

antiquar-munkákból,
rendkívül olcsó árakon.

INGUSZ I. és FIA

Könyvkereskedésben, Aradon. 2046

Weitzer János- (Templom) és Kazinczy-utca sarkán.

Nagy
Karácsonyi
Vásár.

Ifj. Kopetkó Károly

Arad,

Templom-utca Minorita Palota.

Blous selymek

méterje 50, 60, 75, 90 kr.

Mosó Bársonyok

méterje 70, 80, 90 kr.

Divat flanellek

méterje 25, 38 kr.

Mosó Barchetek

méterje 20, 24, 30, 40 kr.

Tennis flanellek

méterje 20 kr.

Ruhakelmék

120 cm. széles

méterje 45, 60, 75 kr.

Berliner kendők.

Férfi és női

alsó trikók.

Kitűnő jó

vásznak:

l vég 4/4	frt 5.—
l vég 5/4	„ 6.50
l vég 8/4	„ 8.50
l vég 10/4	„ 11.—

24142—902. sz.

Pályázati hirdetmény.

Alólírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak vonalain és a kezelése alatt álló összes h. é. vasutak vonalain meglévő kismenő táskák beburkolása céljából mintegy 852 darab kettős vászonboríték szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet. A vászonborítékok közül a belső borítékokra barnára terített vászonból, a külső pedig vízhatlan vászonból készítenőd.

A pályázati feltételeket és az ajánlattételre kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás, valamint az ajánlattételre használandó ajánlati úriap, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető és az alólírott igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI., Andrassy-ut 73. sz. II. emelet 46. ajtószám) díjtalanul megkapható.

Az ajánlati úrlapon megfelelően kiállított s egykoronás m. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok — a 60 filléres m. kir. okmánybélyeggel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt — lepecsételve, legkésőbbben f. évi december hó 20. ének déli 12 óráig a fent említett szakosztálynál benyújtandók, vagy posta úján oda küldendők. Az ajánlat borítéka a következő felirattal látandó el:

„Ajánlat 94142/902. számhoz.“
Bánatpénz gyanánt az ajánlandó kettős vászonborítékok értékének 5%-ka legkésőbbben folyó évi december hó 19-ének déli 12 órájáig, a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál (VI. Andrassy-ut 75. földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélküli és később benyújtott ajánlatok, valamint az olyanok, melyek nem az előírt módon tételnek, vagy a melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1902. évi október hóban.

A m. kir. államv. igazgatósága.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

Arad legnagyobb óra- és ékszerraktára.

**Óriási választék!
1000 és 1000**

különböző ékszertárgyak s órák érkeztek

a karácsonyi és ujévi ünnepekre,

melyre az alábbi árjegyzéket bocsájtom ki:

Egy szép valódi ezüst ajándéktárgy	—	frt 80 kr. és feljebb
Egy valódi 14 karátos arany gyűrű	1	frt 50 kr. „ „
Egy pár 14 karátos arany függő	1	frt 50 kr. „ „
Egy útkel zsebóra	2	frt 50 kr. „ „
Egy finom nickel óra	3	frt — kr. „ „
Egy kettős fedelű nickel vagy aczél óra	4	frt 20 kr. „ „
Egy valódi ezüst óra	4	frt — kr. „ „

Ébresztő óra 1 frt 70 kr.

Csak alkalmi vételek és eladások.

Tört arany-, ezüst- és ékszertárgyak készpénzért a legmagasabb arban megvétetnek vagy más új tárgyakra átcsereítetnek.

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

2175

Aradon, Templom-utca (Minorita-paiota.)

Telefon-szám 438.

Arad legolcsóbb bevásárlási forrása.

Magy. kir. Államvasutak.

156638—1902. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1903. évben esetleg az 1904. és 1905. évben szükséges különféle lámpabelek szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Azivenkint egy koronás okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1902. évi december hó 10-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy postán oda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag egy évi értékének 5%-a legkésőbb 1902. évi december hó 9-én déli 12 óráig a magyar kir.

államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122291—96. sz. általános szállítási és a lámpabelek vonatkozó 40322—92. sz. különleges feltételek.

A pályázatra, valamint a szállításra vonatkozó egyéb részletes módozatok az ajánlati felhívásban foglaltaknak, mely az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál, valamint az üzletvezetőségéknél és a hazai kereskedelmi és iparkamaránál betekinthető.

Ezen ajánlati felhívás az ajánlati mintával együtt az ajánlatot tenni szándékozónak a fentnevezett anyag- és leltárbeszerzési szakosztály által ingyen adatik ki, vagy kívánságára postán megküldetik.

Budapest, 1902. évi november hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

Magy. kir. államv. üzletv. Aradon.

36825—1902. I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Piski állomásán lévő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet három évre kötöttik.

A bérleti feltételek a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a piskii pályavendéglő bérletére“ feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1902. évi december hó 23-án déli 12 óráig alólírott üzletvezetőség általános (I.) osztályánál nyujtandók be.

Bánatpénz fejében 400, azaz Négy száz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb folyó évi december hó 22-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek leté. gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételtől eltérő, táviratilag tett, vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok, nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Arad, 1902. évi november hó 29-én.

A m. kir. államv. aradi üzletvezetősége.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

Telefon 219.

Alapított 1850.

Gebhart J. és fia Aradon.

Andrassy-tér 16.

Világítási cikkek.
Legnagyobb választék
Ditmár-féle
villanyos és légszecsillárokbán

Elvállalunk világítási berendezéseket.
Átalakításokat petroleumról villanyvilágításra.

Különlegesség:
Ditmár-féle
gyémánt-égők.

Nagyobb fény mellett kevesebb fogyasztás.

Porcellán áruk:

Étkező készletek: Legteljesebb collectió étkező, tea, kávé és feketekávé készletekből. A legolcsóbbaktól a legfinomabb kiállításúakig.

Egyes kávé, teás és mokka csészékben, valamint csemege és egyéb tányérokban a vidéken páratlan olcsó és gazdag választék.

Diszmű tárgyakból a legújabb perámiai művek készleten tartatnak.

Üvegáruk:

Bel és külföldi üveg készletek utolérhetlen olcsó áron. A legegyszerűbbtől a legmodernebb újdonságokig. Színes üveg disztárgyakból állandó nagy készlet.

Fémáruk:

„Kayser zinn“ disz és használati tárgyakból egyedüli raktár. „Szandrik“ körmőczbányai ezüstműveinek képviselete. Alpacca ezüst evőeszközök és disztárgyak. Alpaccaáruk.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a
Kiadóhivatal:
 József főherceg-ut 22. szám.
 — Telefon szám: 151. —

Tudakozásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetések felvételnek a
Kiadóhivatalban:
 József főherceg-ut 22. szám.
 — Telefon szám: 151. —

szem rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánkozó apró hirdetés 20 szög 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárultó helyein.

Apró hirdetésekre

szolgáló levelezőlapok kaphatók

Aradon:

Révész Nándor

könyvkereskedésében, Szabadság-tér és Forray-utca sark.

Ifj. Klein Mór

könyvkereskedésében, Atzól Főter-utca.

Kerpel Izsó

könyvkereskedésében, Andrassy-tér.

Kubina Béláné

papírkereskedésében, Hunyadi-utca.

Keppich Zsigmond

papírkereskedésében, Andrassy-tér.

Özv. Hammerschlag L.-né

dohánytözsdejében, Andrassy-tér.

Lészay Sándor

dohánytözsdejében, Andrassy-tér.

Kis tözsdejében

Templom-utca.

Kohn László

Wagongyárban.

Hoffmann József

íráskereskedésében, Forray-utca.

Bauer Gyula

dohánytözsdejében, Andrassy-tér.

Eladó írógép.

Egy alig használt, látható írási írógép jutányos áron esetleg részlet törlesztésre is eladó. Érdeklődőknek minden vétkötelezettség nélkül, díjtalanul a házban is bemutatattik. Megkereséseket továbbít szóban vagy írásban ifj. Klein Mór könyvkereskedése. 2184.

Egyetemi hallgató

instruktornak ajánkozik. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kér Sz. B. jelisével. 2205

Megvételre kerestetik

egy jó karban levő zongora, bővebbet Sugár József úri szabinál. 2194.

Jutányos áron

adok zongoraórákat kitűnő módszer szerint. Konschitzky Jozsefné, Varjassy József utca 14. sz. 2124

Értesítés!

A „Kisiparosok Országos Nyugdíj és Segélyegyesülete m. sz.” képviselője Arad, Török Ignác-utca 8. sz. Czélja: tagjainak keresetképtelenség esetén való állandó segélyezése, ingyenes jogi tanács, a Magyar Iparosok Lapja rendes megküldése, olcsó pénzkölcsönökkel való támogatás, 200—600 koronáig terjedő halálzási segély, végre özvegy és árvasegély nyújtása Heti illeték 60 fillér. — Bővebb felvilágosítással szolgál és beiratást elfogad Avarfi József Arad, Török Ignác-utca 8. 5091.

Vidéken vagy Aradon

óhajtának kisebbszerű üzletet készpénzzel átvenni, olyan üzletek, melyek italmérséssel és dohánytözsdevel vannak ellátva, előnyben részesülnek. Részletes ajánlatokat X. Y. jelige alatt a kiadóhivatalba kérek. 2203

Uraságtól levetett

téli és nyári ruhákat

a legmagasabb áron veszek.

Kívánatra házhoz is megyek. Továbbá használt butorokat is veszek és olcsó áron eladok. 1928

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

Borszivattyuk

3 évi jótállással (ingyen javítás) árak 90 koronától feljebb.

Hozzávaló első minőségű gummicsövek 3 koronától feljebb. Fejtőképesség óránként 3000 litertől feljebb.

Hőnig Frigyes

harangöntőnél

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Ugyanott 1685

tüzi-fecskendők és kutak

valamint javítások elfogadtnak.

Valódi császár olaj

1 literje 40 fillér,

Amerikai szalon petroleum

literje 32 fillér,

Denaturált szesz

literje 36 fillér.

Kapható:

2152

Braun N. A.

festékraktáraiban Arad,

Boros Béni-tér 6. Forray-utca 7.

Telephon 387.

Előnyös alkalmi vétel.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy raktáromon lévő

összes női és lányka kalapokat

az előre haladt idény és óriási raktárom miatt még bevásárlási áron alul is elárulom.

Régi birnevem biztosít a pontos és szolid kiszolgálásról. Ajánlom a következő czikkeket.

Női kalapok 2 frtől feljebb, leányka kalapok 1 frt 20 krtól feljebb.

Magamat a m. t. hölgyközönség jó indulatába ajánlva, maradok

teljes tisztelettel

GRUBER E.

Üzleti helyiség Aradon, Szasadság-tér, Színház-épület (Mezzanin).

Kész gyászkalapok raktáron vannak és hozzávaló fátolok 4 frt 50 krtól kezdve kaphatók. 2186

Irodai gyakornok

folyó év december 15-iki be-
 lépéssel 2190

kerestetik

egy vidéki malom és gazdaság irodájában teljes ellátással és kezdetleges fizetéssel, kik irodai teendőkhöz már némi gyakorlattal bírnak, érettségizettek és románul beszélnek, előnyben részesülnek.

Ajánlatok Holländer Sámuel urhoz nyújtandók be Csermőn.

3 nap alatt meggyógyul

a húgyvesztés — ha több éves is — szabadalmazott tanulmányom által, mely több évi orvosi gyakorlatban kipróbálva, a bécsi közpórházban s a parisi Hopital-Mydenben vérhajbetegségek osztályán általános használatban van. Tehetetlenség és éjjeli magömlés meggyógyítására is feltétlenül hatékony. Trend, foglalkozás változtatás nélkül otthon titokban használható. Használati utasítással 10 frt, utánvételt vagy az összeg elcsúszásáért küldése mellett.

Dr. Tóth Odón 1653

Budapest, VII. József-körút 53.

KRIEGLER ADOLF

mű-órás és ékszerész

Arad, Andrassy-tér 18. szám, (Lőcs-ház) Zaráy deákatesz üzlete mellett.

Van szerencsém Arad és vidéke nagybecsült közönségének tudtára hozni, hogy Krieglér D. budapesti arany, ezüst és ékszerárugyáros Aradon fióküzletet nyitott és saját készítményű árukat, melyek a legizlésebb és legújabb kivitelűek, gyári árakban árusítom. Az összes arany és ezüst áruim a magyar kir. fémjelző hivatalból fémjelezve vannak.

A Krieglér D.-féle arany, ezüst és ékszerárugyár 35 éve áll fenn és számtalan éremmel lett kitüntetve.

Egyszersmind értesítem a n. b. közönséget, hogy elvállalok mindennemű órajavításokat és legnehezebb különlegességű munkákat ugy órákban, mint aranyemű munkákban. Nálam vásárolt vagy javított órákért 3 évi jótállást eszközölök.

Becsés pártfogását kérve 2183

alázatos tisztelettel

Krieglér Adolf,

chronometer mű-órás és ékszerész

Arad, Andrassy-tér 18., Lőcs-ház.

Ültessünk sikulai almafákat,

mert ezeket

legkevésbé bántja a vértetű!

Szép növésű 2—3 éves, az őszi kiültetésre legalkalmasabb nemességű

sikulai almacemetéket

ajánl 2181

Paikert Henrik

seprősi (Aradmegye) gazdasága (Sikula közelében).

Ezre 400 kor., száza 50 korona.

Csomagolással, vasuton feladva.